

PROVINCIAL LIBRARY
PROLETARII ВСІХ КРАІН, ЄДНАЙТЕСЯ!
MANITOBA

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library
City

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

PIK V.

Ч. 89.

СЕРЕДА, 7. ЛИСТОПАДА 1923.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, NOVEMBER 7th, 1923.

No. 89.

VOL. V.

1917

ШЕСТА РІЧНИЦЯ

1923

ШЕСТИ РОКОВИНИ ПРОЛЕТАРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

Сьогодні робітничий Великдень — шеста річниця Великої Соціальної Революції Сходу. День радості і прокляття. Радіють працюючі цілого світа і проклинають дармоїди цілого світа. Кого, чому, за що?

Закутайте журну голову в туманні спомини і призабудьте, що ви тут, за тисячами миль від тої землі, яка вибухнула непогамованим гнівом поневоленних і з заліза та вогню зродила перемогу бідноті. Поглибіться в думки і в цей великий день перенесіться на перше побовище робітничих лав.

Це була не казка, а дійсність. Була великанська країна, а в ній пан і раб. Церкви тайли в золоті, а по бідних хатах пухнули люди з голоду. Гуділи дзвони, благословили різно народів. Рік за роком, 1914—1916. А з проповідниць греміли накази: "На небі бог, на землі цар. Модіться православні, бийте ворогів на фронтах, ваше бо єсть царство небесне!"

І вели на смерть мільйони. Хто залишився без рук або без ніг, тому чіпляли мідяний хрестик хоробрості, а хто йшов на гній в сиру землю, тому давали теж хрестик — деревляний.

По цілій країні коротали тяжкі дні безпомічні діти і жінки. В містах валилася пана офіцерна і тінями бродили голодні робітники. По селах снувався сум, бо й земля була в неволі. Всесильний пан держав в руці не тільки села, але й землю на широчезних просторах. Закон царя.

Лилися ріки крові і ріки сліз, але хіба-ж бачив хтось це велике горе? Бачили і відчували тільки ті, що були гарматним мясом на фронтах і ті, що безпорадно билися з чорною долею в сумних робітничих та селянських хатах. Тяжкий біль зростав і руки рабів починали дрожати. Але з проповідниць греміли перестороги:

"На небі бог, на землі цар. Моайтесь і рікте один другого, ваше бо єсть царство небесне!"

Застував тяжкою булавою молодий, новий 1917-ий рік і певно та весело переступив через старого попередника. І його привитали кривавим-гримким:

— Урра-а-а! За батьку царя і віру!
Але юнак тільки згрібно усміхнувся, бо він бачив наскрізь сирі салдацьку масу, бачив серця засохлих жінок і дітей, розумів сум села і придавлену лють фабричного міста.

Почалося швидко. Розлилася жовч рабів і раби стали вільними. Подетів стрімголов цар, а з ним його трон і корона. Але залишилися вірні слуги його — і перекинувшись лагідними ягнятами в вовчий шкірі, розмахуючи крилами панських фраків — в перший день ведикої радості повставших, сіли на місце царя і почали диктувати свої панські накази. Але розгнівані діти швидко зрозуміли, що за мало носити червону стрічку на грудях і ревіти про революцію. Треба, щоби та стрічка була в грудях, в серці. А по цілій країні, як і давніше, за царя, стогнав бідний люд в неволі, гинув тисячами на фронтах. Яка-ж річниця?

І не втерпіли бунтарі. Закосичили 7. листопада 1917 року міста і села червоними прапорами, гримнули салдами і покотилися гримкий могутній гомос по гнівній землі:

Смерть богам! На землі Ми! Вся влада працюючим! Вся влада радам!

Грянула робітничо-селянська Революція. Грянула накинним болем, накинним гнівом. Молот і Серп обєдналися в могутню армію і перед нею валялися розкішні палаати та віками латані звичай всімогучих панів. Диким вихром пронеслася Революція по цілій країні і біль перестав бути болем, і гнів став насолодою. Вчорашні боги душилися в крові, вчорашні раби ликували велику перемогу. Державну керму взяли в свої руки робітники і селяне, та сирі салдацька маса яка була погноєм в обороні панських інтересів. Одного дня поневолені зрозуміли себе, заговорили однією мовою і — в історії всесвіту почалася нова сторінка.

Все це було шість літ назад. І це не казка, а дійсність. Перша в історії могутня, непобідима Соціалістична Республіка зродилася з великого гніву і болю, та своїм існуванням потрясла цілим світом.

І в цей день, рік річно, радо згадує 1917 рік кожний той, хто бажає визволення праці від неволи капіталу, визволення працюючих від безсердечного визиску буржуазії, селянина від ликувської опіки пана. Проклинає цей день той, хто держить мільйони в своїх закланих кістях, хто боїться освідомлення трудових мас і хто сидить на награблених мішках золота.

Для клясово свідомого робітника, без ріжницї нації і раси, день 7. листопада залишиться раз на все робітничим Великоднем. Бо Соціална Революція Сходу дала примір робітничтву і його ворогам, що великий ключ

Пролетарі усіх країн єднайтесь! — робітничтво може здійснити ділом:

Соціалістичною робітничо-селянською державою!

Жовтнева Революція освободила робітників і селян давньої Росії з під пановання буржуазії і дідачів. За приміром Росії підуть працюючі маси усіх других країн.

ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

Вставайте гноблені й голодні
Робітники усіх країн!
З неволи й горя дна безодні
Повстати нам, вже час наспів...
Весь лад насилля ми зруйнуєм
Аж до підвалів, а потім —
Ми наш, ми новий світ збудуєм:
Були нічим, а будем всім.

Це вже буде послідній
Бій рішачий за світ;
В Інтернаціоналі
З'єднаєть людський рід.

Лиш ми, робітники, лиш діти
Святої праці, всі будем
Землею разом володіти,
А паразитів геть зметем!..
І як грім гряне в час негоди
Та знищить всіх гіен, катів,
Тоді засяє нам свобода
В промінях соняшних лучів.

Це вже буде послідній
Бій рішачий за світ;
В Інтернаціоналі
З'єднаєть людський рід.

Не хочем ласки від нікого:
Ні від богів, ні від царів!
Позбудеться ярма тяжкого
Сама сімя пролетарів.
Скинути гнет й здобути волю,
Відбити вкрадене добро —
Зумієм все лиш в лютім бою,
Лиш всі разом поборем зло.

Це вже буде послідній
Бій рішачий за світ;
В Інтернаціоналі
З'єднаєть людський рід.

ОГЛЯД ПОДІЙ В РАДЯНСЬКИХ РЕПУБЛІКАХ.

Дня 7. листопада 1917 р. — Повалення правительства Керенського в Росії. Большевики-комуністи захопили владу в свої руки. Заведення радяньського правління.

ПЕРША РІЧНИЦЯ.

Дня 7. листопада 1918 р. — Підписання в Берестю Литовським мировим договором між імперіалістичною Німеччиною а Совітською Росією і близький кінець кайзеризму і самої війни.

ДРУГА РІЧНИЦЯ.

Дня 7. листопада 1919 р. — Всі старання аліантських держав і Злучених Держав повалити збройною сілою Радяньску Владу — не вдалися. В Угорщині і Баварії проголошено Радяньські Республіки, які пізніше зістали повалені. В Німеччині вибухли повстання Спартаків за захоплення влади. Повстання ці втоплено в крові робітників. Між убитими були Карл Лібкнехт і Роза Люксембург, провідники повстання. До здавлення пролетарської революції причинилися соціал-демократи з Носке на чолі. Підписано ославлений Версальський договір, яким віддано Німеччину на поталу аліантам.

ТРЕТЯ РІЧНИЦЯ.

Дня 7. листопада 1920 р. — Торговельні переговори між Совітською Росією а Великою Британією. Переговори ведуть О'Треді і Красін в Копенгадзі. Інші держави відмовляються визнати Совітську Росію в якій би то не було формі. Однак імперіалістичний залізний обруч довкола Радяньських Республік тріщить. Царські генерали Денікін, Колчак і Юденіч, підпомагані аліантими, цілковито розбиті. Розбитий також отаман Петлюра. Встановлення Української Соціалістичної Радяньської Республіки. Похід польської армії Пілсудського і недовитків Петлюри на Україну. Прогнання Польків і петлюрівців з України. Заняття Сх. Галичини Червоною армією. Червона армія під Варшавою, Відворот Червоної армії. Мирові переговори між Радяньськими Республіками а Польщею і підписання прелімінарного мирового договору. Ратифікування цього договору Совітською Росією і Радяньською Україною та Польщею. Поява царського генерала Врангеля на Кримі і успішна війна проти него.

ЧЕТВЕРТА РІЧНИЦЯ.

Дня 7. листопада 1921 р. — Цілковито розбиття ген. Врангеля. Підписання мира з Польщею. Бунт в кріпості Кронштад і його подавлення. Заключення торговельного договору з Англією. Італія, Німеччина і інші держави стараються наважити торговельні зносини з Радяньськими Республіками. Початок великого голоду в Приволжю.

ПЯТА РІЧНИЦЯ.

Дня 7. листопада 1922 р. — Борьба з голодом в Приволжю. Поміж робітників інших країн голодуючим. Голод в подудевій Україні. Представники Радяньських Республік на конференції з представниками буржуазних держав в Генуї і Гадзі. Заключення з Німеччиною Рапальського договору, яким Німеччина визнала Радяньські Республіки.

ШЕСТА РІЧНИЦЯ.

Дня 7. листопада 1923 р. — Голод цілковито зліквідовано. Урожай вище середнього. Велика сільсько-господарська вистава в Москві. Загальне економічне відродження в Радяньських Республіках. Торговельні зносини майже зі всіма країнами. Переведення українізації на Радяньській Україні.

А. Александрійський.

ЖОВТЕНЬ.

Ніколи вже не призабудем
Громоий тир воєно і сталі,
Як всі ми осінь роспинали
На мідних заревах борні.

Кривої ненависти жало
Палило гірні вогню,
І ойсьніть мрії проганяла,
Куді співали про весну.

Ах! було рабісно до болю,
Висадить в воздух будні літ!
І з чорної, столітньої неволи
Враз загорієть новий світ.

Ніколи вже не призабудем
Громоий тир воєно і сталі,
Як всі ми осінь роспинали
На мідних заревах борні.